

SVENSKA FÖRETAGS UTMANINGAR OCH FOKUSOMRÅDEN

– enligt svenska företags verkställande direktörer

2023

AXHOLMEN

Axholmen © All rights reserved 2023

STUDIENS RESPONDENTER

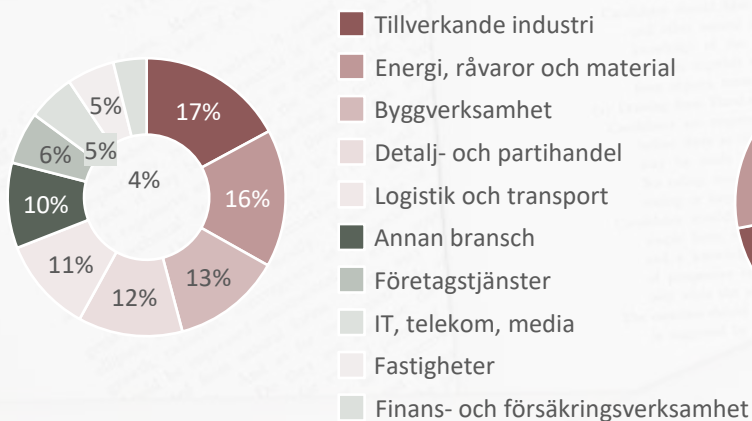
182

verkställande direktörer för svenska företag med över 200 MSEK i omsättning har under sista kvartalet 2022 deltagit i studien *Svenska företags utmaningar och fokusområden*

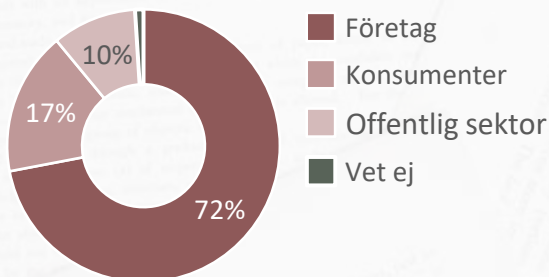
13:e

året i rad som studien genomförs. Svarsgruppens sammansättning (gällande faktorer såsom omsättning och bransch) liknar tidigare års studier

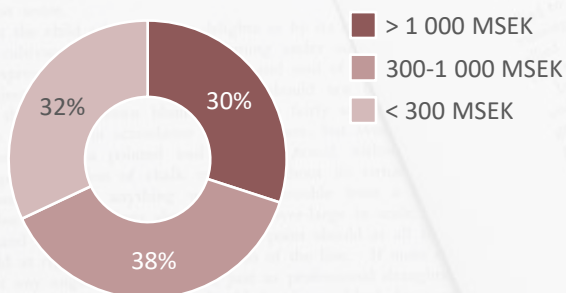
Branschfördelning (Andel företag %)

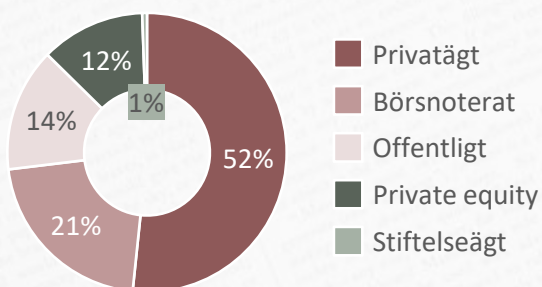
Primära slutkunder (Andel företag %)

Omsättningsfördelning (Andel företag %)

Ägandeform (Andel företag %)

Svenska VD:ars syn på 2023 är präglad av pessimism kring det makroekonomiska läget och det egna företaget – ett trendbrott från förra året

>50%

Av tillfrågade verkställande direktörer tror på ett **sämre 2023 än 2022**. Detta är ett trendbrott jämfört med tidigare års stora optimism

34%

Kommer att vara **mer återhållsamma i sina investeringar** under 2023 jämfört med 2022, där företagen inför föregående år hade en stor investeringsvilja

52%

Planerar att **prioritera kostnads-effektiviseringar** över tillväxtsatsningar, vilket innebär ett övervägande kostnadsfokus för första gången sedan 2019

>70%

Upplever inflationen som det **största hotet** mot deras verksamhet under 2023, medan drygt 50% upplevde en negativ påverkan redan under 2022

58%

Förväntar sig en **minskad eller oförändrad personalstyrka**, en vändning från fjolårets rekord-optimism, samtidigt som det uppfattas enklare att rekrytera

90%

Planerar **höja sina priser** under 2023 till följd av inflationen, medan 50% redan under 2022 har prisjusterat i linje med eller över inflationstakten

MAKROEKONOMI: Respondenterna är betydligt mer pessimistiska inför 2023 än vad som setts tidigare år

Sida 4

FÖRETAGEN: 2023 kommer primärt präglas av återhållsamhet kopplat till *investeringar* och *tillväxtinitiativ* enligt tillfrågade VD:ar

Sida 13

AKTUELLT: Resultatet efter riksdagsvalet ses som positivt/neutralt för företagarna, men extern riskpåverkan förväntas öka inför 2023

Sida 25

REFLEKTIONER: En rekordlåg tro på makroekonomin tillsammans med inflationstaktens risker kräver ett ökat pridfokus som medel att hantera ökade kostnader, i kombination med breda och proaktiva kostnadsminskningar

Sida 32

MAKROEKONOMI INTERNATIONELLT

>85%

tror på ett sämre europeiskt makroekonomiskt klimat under 2023 i förhållande till 2022, i kontrast till en rekordhög optimism inför 2022

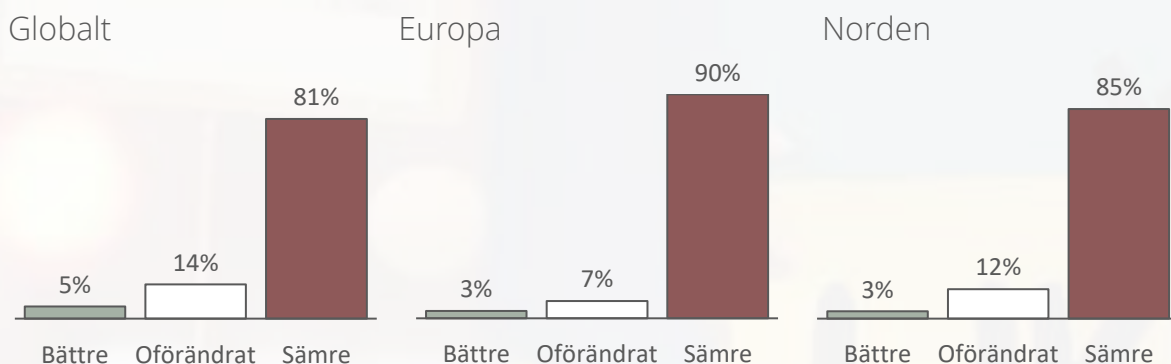
~95%

tror att det makroekonomiska läget inte kommer vända upp under 2023

Förväntningarna på det internationella makroekonomiska klimatet är rekordlåga inför 2023 – drivet av flera osäkerhetsfaktorer

Företagens tro på det makroekonomiska läget 2023 jämfört med 2022

(Andel företag %)

"Det beror starkt på vad som händer med inflationen och elkostnaderna. Om Ryssland slutar kriga så kommer det vända fort."

VD Energi, råvaror, material

"Energiprisernas utveckling är det som påverkar utvecklingen för 2023"

VD Tillverkande industri

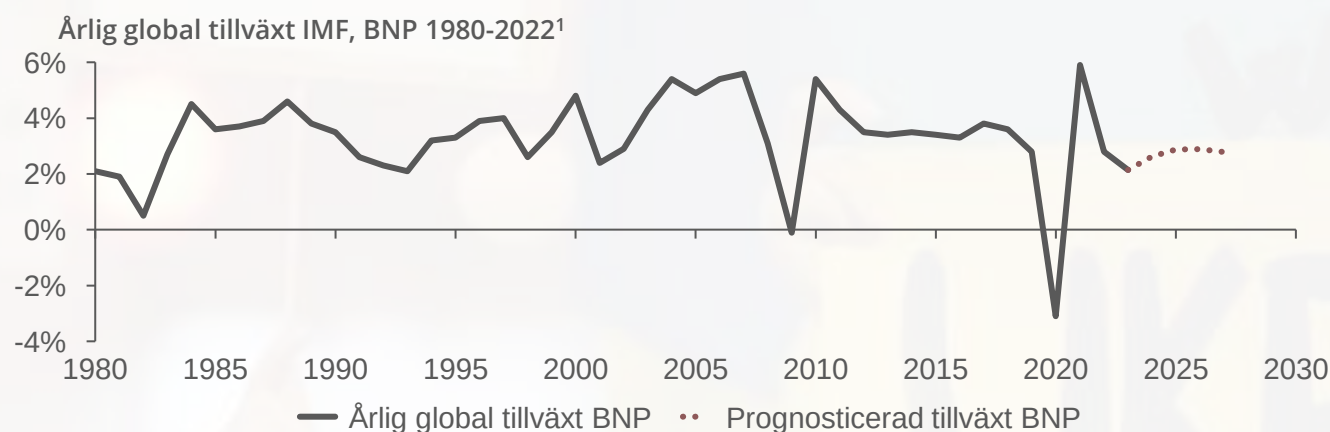
"Olika faktorer påverkar globalt – i Europa energipriser medan Kina har kämpat med att fortsätta covidrestriktioner har bromsat tillväxten."

Johan Javeus, SEB Chefsstrateg

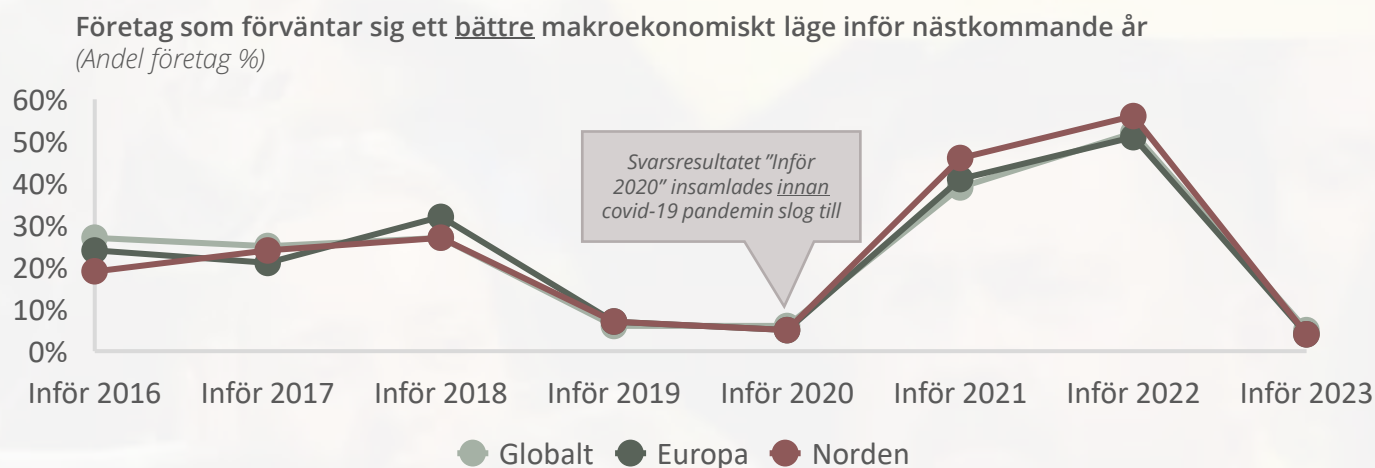
- > Under 2022 fick vi erfara hög inflation, och därmed höjda räntor, samt ras på världens börser. Detta som en effekt av bland annat höga energi- och livsmedelspriser, Rysslands invasion av Ukraina och brist på insatsvaror. Dessa faktorer och en alltmer negativ rapportering i media är troliga faktorer som präglar resultatet i årets VD-studie.
- > Generellt uttrycker studiens respondenter en rekordhög pessimism inför 2023, och tror på ett sämre makroekonomiskt klimat i alla delar av världen. Dock uttrycks en större oro för det europeiska makroklimatet än för det globala, vilket potentiellt drivs av Rysslands invasion av Ukraina och den europeiska energikris som följer av detta.

De flesta tror på ett sämre makroekonomiskt klimat under 2023, trots rekordhög optimism inför 2022

Den globala ekonomiska utvecklingen visade ett trendsifte från en kraftig tillväxt efter pandemin till en mer normal nivå under 2022 ...

...och nedjusteringen avspeglas i VD:ars tro på det makroekonomiska klimatet internationellt, där förväntan på bättre makroekonomiskt läge är väldigt låg

- > Efter en rekordhög tilltro till makroekonomiska läget på väg ut ur pandemin visar årets studie att omvärldsoro med krig och inflation medför rakt motsatta reaktioner. Detta trots att IMF:s prognos ännu inte visar på någon negativ BNP-tillväxt

"Kan förändras snabbt beroende av ett fåtal faktorer"
VD Telekom

MAKROEKONOMI SVERIGE

85%

har uppgett att de tror på ett sämre makroekonomiskt läge i Sverige under 2023 i jämförelse med föregående år, vilket är i linje med den globala tilltron

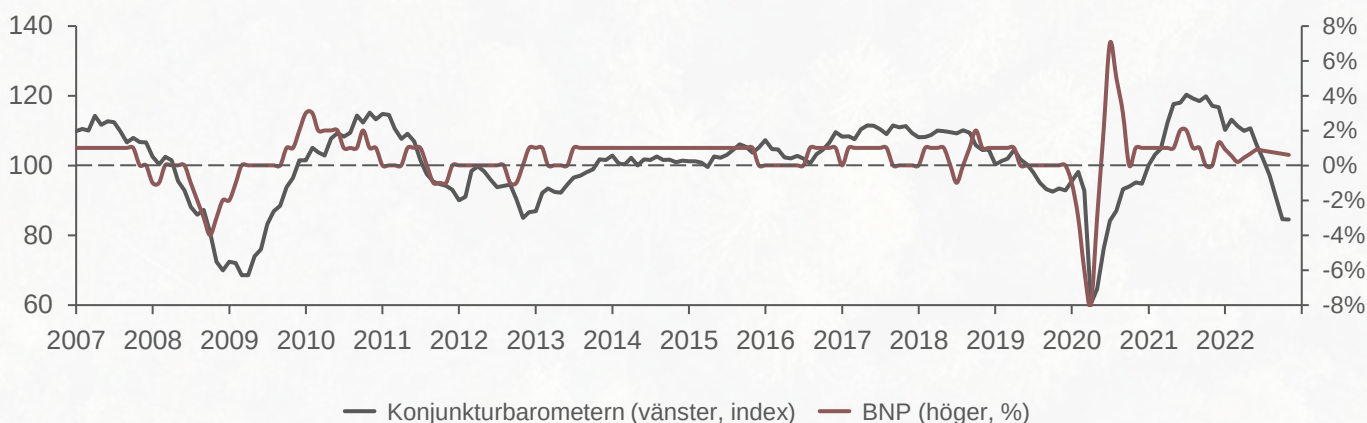
58%

tror på en negativ utveckling inom den egna branschen, vilket det är den mest pessimistiska synen i studiens historia. Detta indikerar ett 2023 som kommer präglas av återhållsamhet

Under 2022 har en uppåtgående BNP-tillväxt och konjunktur vänt, vilket återspeglas i VD:ars förväntningar på det svenska makroekonomiska läget 2023

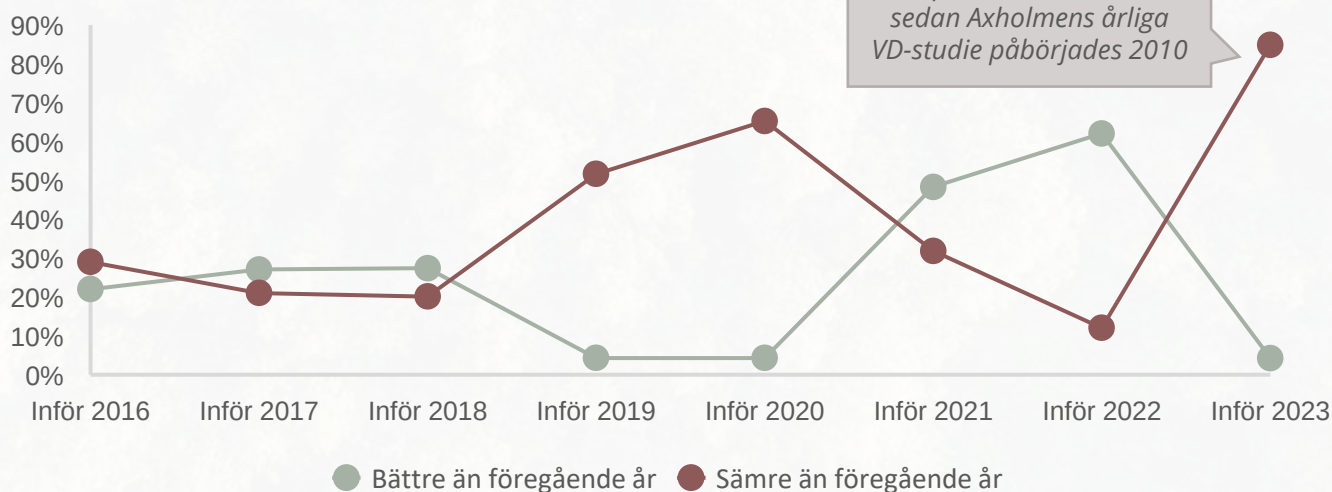
Den tidigare uppåtgående konjunkturen och BNP-tillväxten efter pandemin har vänt och trenden pekar nu nedåt...

Konjunkturbarometern (månad)¹ & BNP-tillväxt (interpolerade kvartal)²

...vilket speglas i VD:arnas förväntningar på det svenska makroekonomiska klimatet, som visar på motsatsen mot förra årets studie

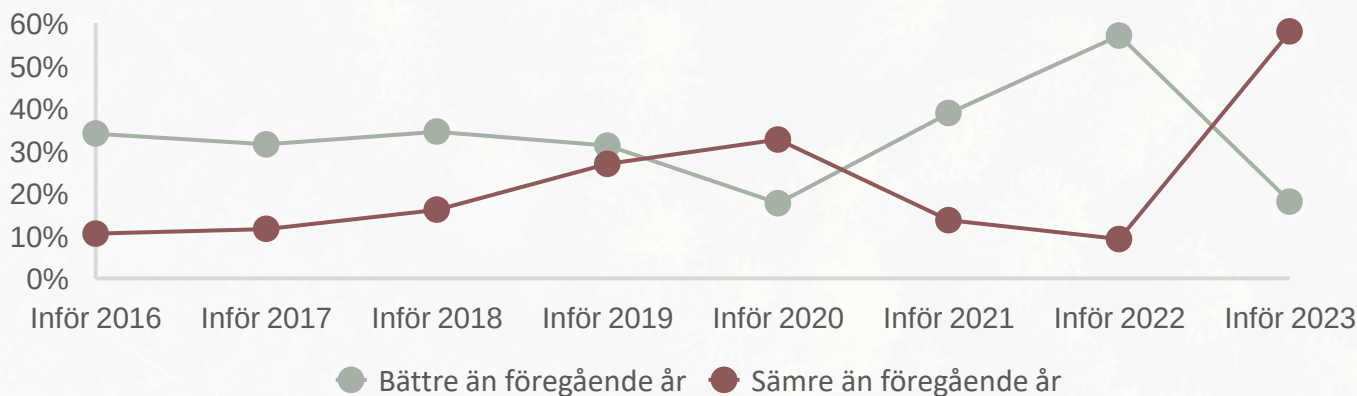
Företagens tro på det makroekonomiska läget i Sverige jämfört med föregående år
(Andel företag %)

Pessimismen kring ekonomin speglas generellt i förväntningarna på den egna branschen – men det varierar mellan branscher

Antalet som tror på negativ utveckling i den egna branschen inför 2023 är den högsta uppmätta hittills...

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas nästkommande år i jämförelse med föregående år? (Andel företag %)

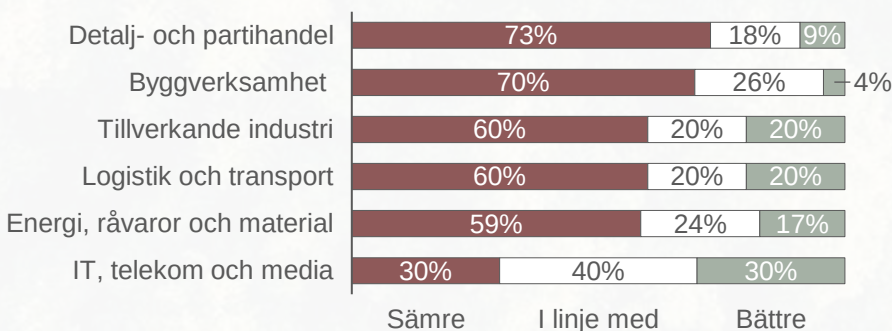

> VD:ar är inför 2023 mer pessimistiska än tidigare för den egna branschen, men det finns en större tilltro än för hela makroekonomiska läget

... däremot skiljer det sig mellan branscher

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas 2023 i jämförelse med 2022?

(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

"Vissa områden kommer att drabbas hårt medan andra tvärtom kommer att växa kraftigt..."

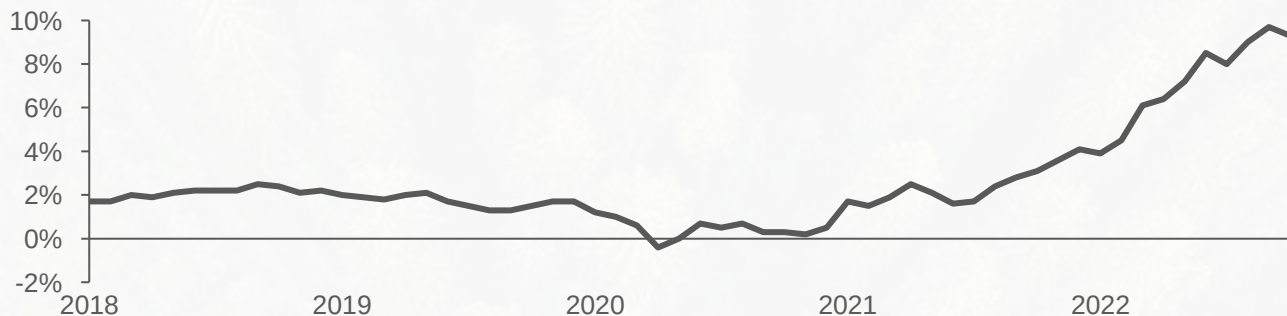
VD Försvarsbranschen

- > För Detalj- och partihandeln är det troligtvis konjunkturläget med minskad köpkraft hos konsumenterna som har en stor inverkan på den negativa synen för 2023
- > Byggbranschens pessimism kring det makroekonomiska läget skulle kunna förklaras av branschens stora beroende till rådande ränteläge
- > Att IT, telekom och media har den mest positiva utsikten kan bero på lägre känslighet för skenande kostnader för insatsvaror och bränsle än andra branscher

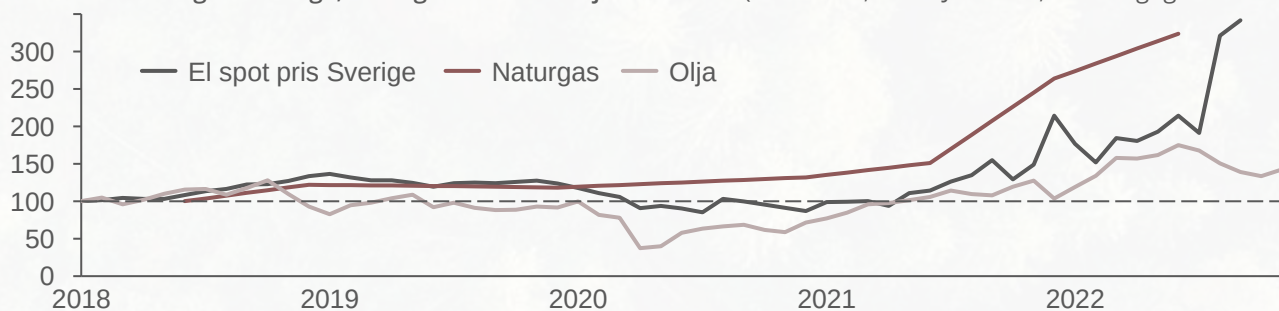
Inflationen och styrräntan visar tecken på att vi startar 2023 i en lågkonjunktur

Inflationen har stigit snabbt, bland annat på grund av störningar på energimarknaden efter invasionen av Ukraina...

Inflationstakt enligt KPIF, 2018-2022¹

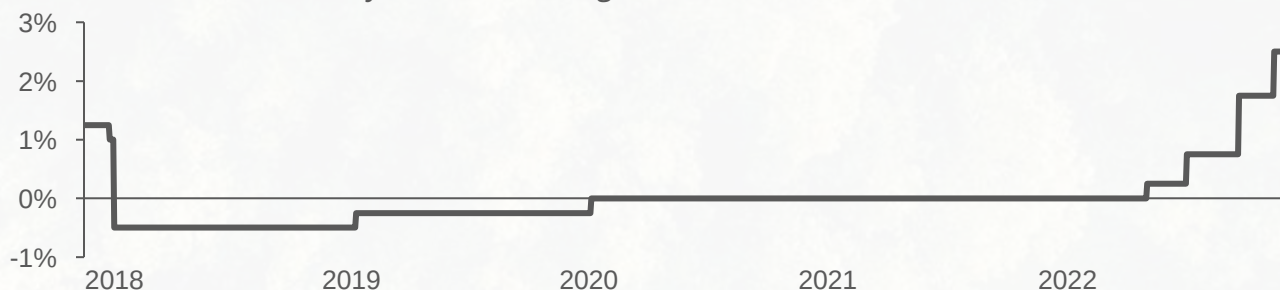
Prisutveckling el i Sverige, naturgas och Brentolja 2018-2022 (indexerad, 100 = Jan 2018, månatligt genomsnitt)^{1,2}

- > Inflationen är under andra hälften av 2022 på den högsta nivån sedan 1991. En viktig orsak är Rysslands invasion av Ukraina, vilket bland annat medfört störningar på energimarknaden med kraftigt ökande priser på primärt el och naturgas

...vilket medfört en höjning av styrräntan i syfte att återföra inflationen mot målet 2%

Svenska riksbankens styrräntas utveckling, 2018-2022³

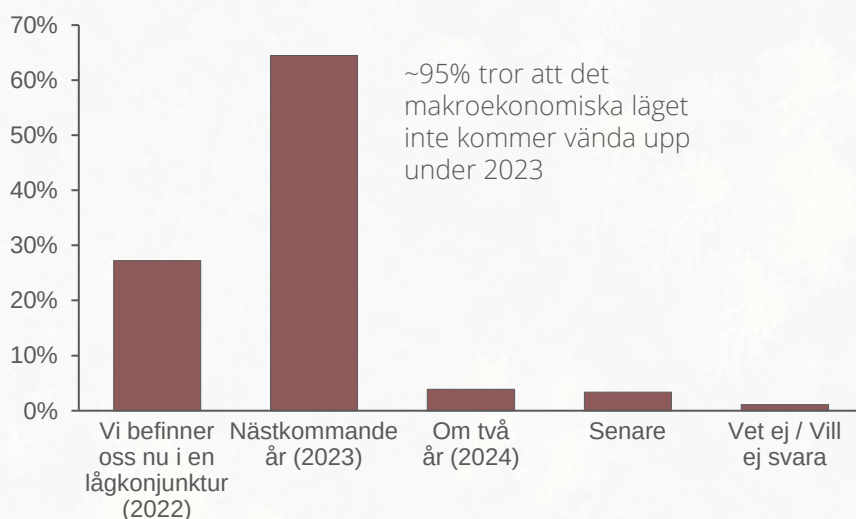

- > Styrräntan är under slutet på 2022 på den högsta nivån på 10 år
- > Sammantaget har effekterna gröpt ur hushållens köpkraft, och den svaga efterfrågeutvecklingen gör att vi enligt Konjunkturinstitutets prognos går in i en lågkonjunktur 2023

Både studiens respondenter och externa källor är samstämmiga kring att vi står inför en lågkonjunktur 2023

En klar majoritet av det tillfrågade VD:arna tror att nästa lågkonjunktur kommer att inträffa under nästa år...

När tror du att nästa lågkonjunktur kommer inträffa? (Andel företag %)

~95% tror att det makroekonomiska läget inte kommer vända upp under 2023

"Det förvånar mig att det är så få som tror på en vändning under nästa år. Att 2023 som helhet kommer vara ett svagt år är troligt, men att det skulle bli gradvis sämre under hela nästa år känns mindre sannolikt."

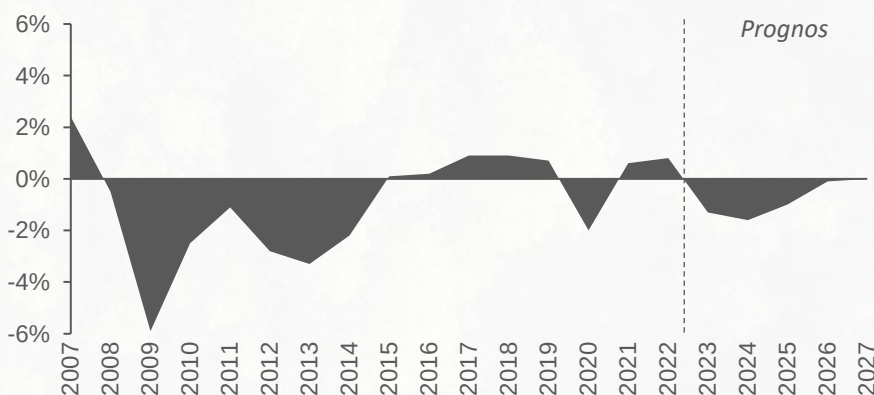
Johan Javeus,
SEB Chefsstrateg

... vilket är samstämmigt med vad Sveriges finansminister och flera analytiker har indikerat

Faktiskt BNP som procent av potentiell BNP¹

"Nu vet väldigt få vad man kan förvänta sig. Banker kan ta ut högre räntor. Allt det tillsammans skapar problem. Allt det här sammantaget är dåligt för Sverige och svensk ekonomi."

Elisabeth Svantesson,
Sveriges finansminister²

MAKROEKONOMI: Respondenterna är betydligt mer pessimistiska inför 2023 än vad som setts tidigare år

Sida 4

FÖRETAGEN: 2023 kommer primärt präglas av återhållsamhet kopplat till *investeringar* och *tillväxtinitiativ* enligt tillfrågade VD:ar

Sida 13

AKTUELLT: Resultatet efter riksdagsvalet ses som positivt/neutralt för företagen, men extern riskpåverkan förväntas öka inför 2023

Sida 25

REFLEKTIONER: En rekordlåg tro på makroekonomin tillsammans med inflationstaktens risker kräver ett ökat pridfokus som medel att hantera ökade kostnader, i kombination med breda och proaktiva kostnadsminskningar

Sida 32

FÖRETAGEN

65%

av de svarande tror på oförändrad eller högre omsättning under 2023 för det egna företaget, vilket är högre än andelen som tror på en positiv utveckling för den egna branschen

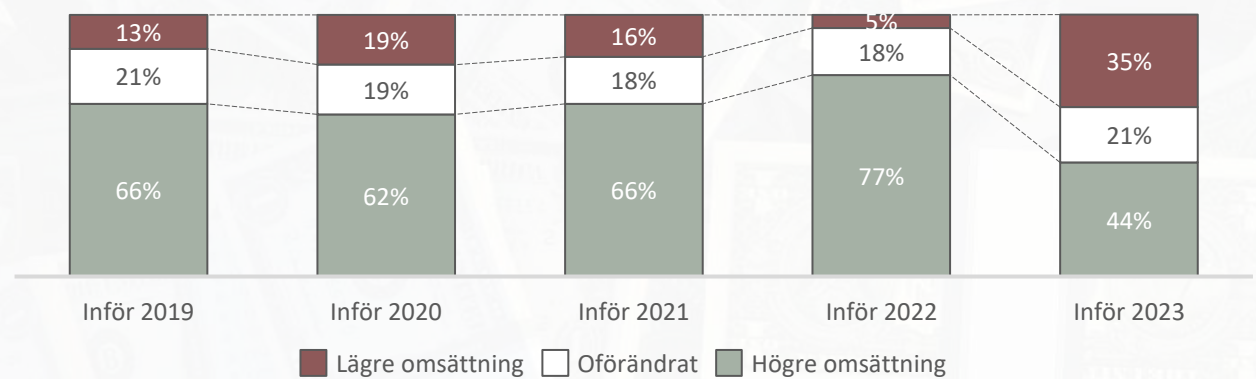
>50%

kommer 2023 att satsa på kostnadsbesparingar framför tillväxtssatsningar, samtidigt som man drar i handbromsen för investeringar

De svarande är mer pessimistiska gällande det egna bolagets omsättning inför 2023 än tidigare, men tror generellt bättre om det egna bolaget än branschen

Antalet som tror på lägre omsättning i det egna bolaget inför 2023 är den högsta uppmätta hittills...

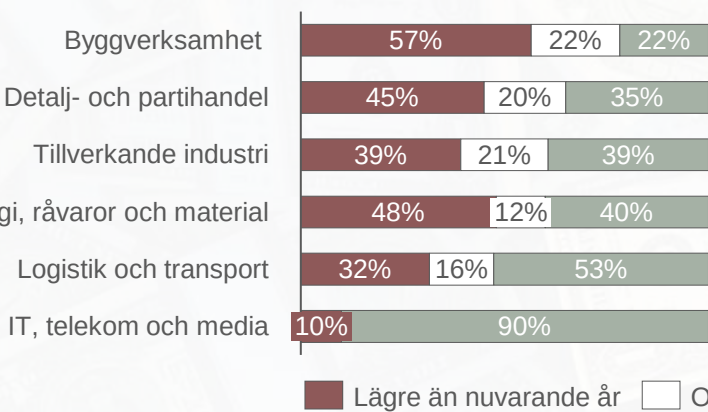
Hur tror du att ditt företags omsättning kommer att förändras under nästkommande år?
(Andel företag %)

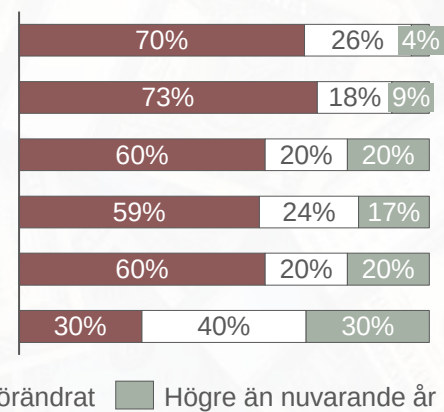
> Ett historiskt lågt förtroende för det egna bolagets utveckling har noterats i årets undersökning

..men alla är inte lika pessimistiska och skillnaden mellan olika branscher är tydlig. I alla branscher tror respondenterna mer på det egna företaget

Hur tror du att ditt företags omsättning kommer förändras under 2023?
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas 2023 i jämförelse med 2022?
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

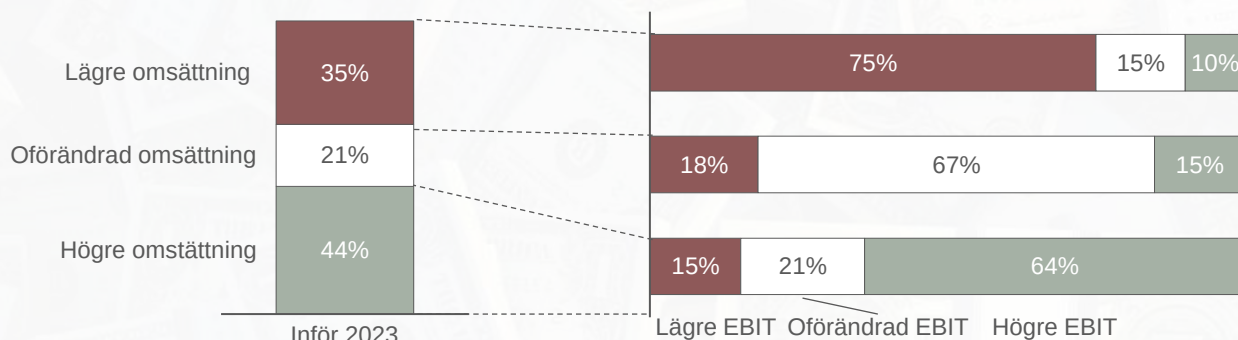

> Historiskt i studien brukar VD:ar vara mer optimistiska kring den egna verksamhetens utveckling jämfört med branschen, vilket de är även i årets studie

En tro på lägre omsättning hänger generellt ihop med en lägre tro på lönsamhet, men det skiljer sig mellan branscher

Det finns en tydlig korrelation mellan respondenternas förväntningar på omsättning och lönsamhet...

För nästkommande år, hur tror du att ditt företags omsättning och lönsamhet kommer förändras? (Andel företag %)

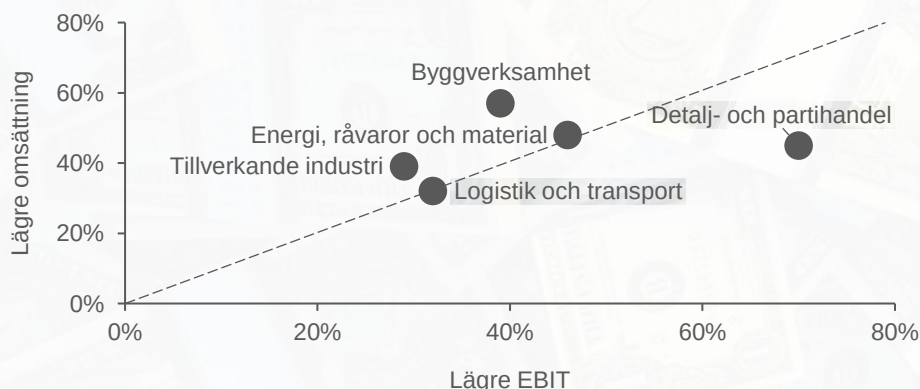

- > Det är en tydlig spridning mellan respondenternas förväntningar på 2023, men det finns ett samband mellan tro på högre omsättning och högre marginaler och vice versa.
- > Det är dock ofta svårt för företag att både ha en omsättningstillväxt och samtidigt öka marginalerna i praktiken

..men bland respondenter som tror på en lägre omsättning och marginal finns en spridning mellan olika branscher

För nästkommande år, hur tror du att ditt företags omsättning och resultat (EBIT-marginal) kommer förändras?

(Andel företag % som tror på lägre omsättning resp. EBIT, branscher med 10 eller fler svarande)

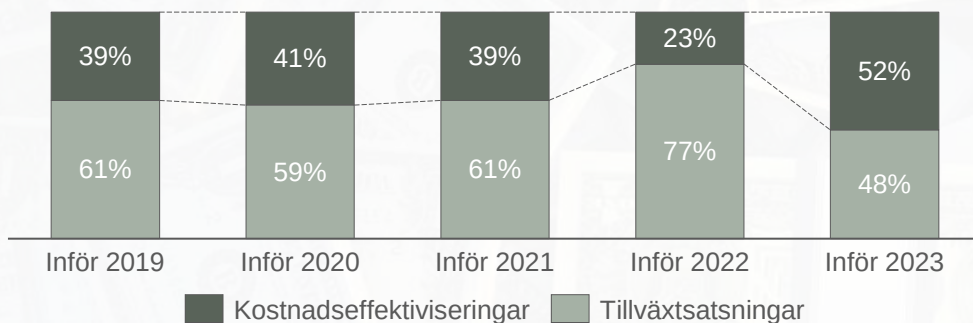

- > Respondenter från byggbranschen tror på att det sämre ekonomiska läget kommer att påverka omsättningen i större utsträckning än marginalerna
- > Respondenter från detalj- och partihandel tror i motsats till Byggbranschen att marginalerna kommer påverkas mer än omsättningen

Under 2023 kommer de tillfrågade VD:arna för första gången sedan 2019 ha ett större fokus på kostnadseffektiviseringar än tillväxtsatsningar

Sämre tider medför ett ökat fokus på kostnadseffektiviseringar jämfört med tillväxtsatsningar under 2023...

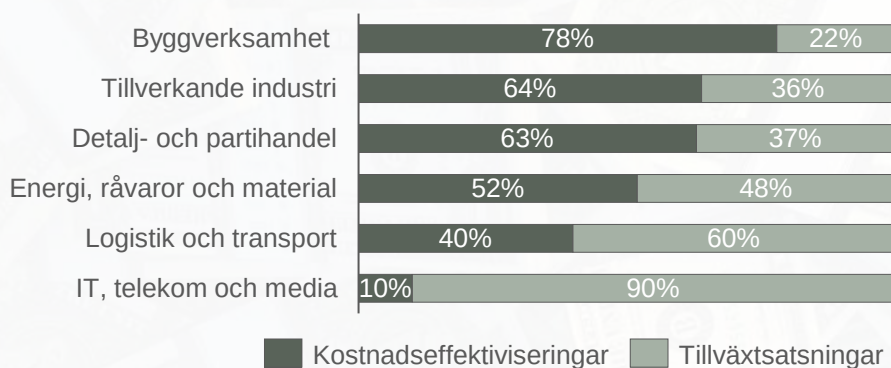
Företagens prioritering mellan kostnadseffektiviseringar och tillväxtsatsningar inför nästkommande år (Andel företag %)

- > Efter en flerårig trend av ett större fokus på tillväxtsatsningar har vi nu nått en vändpunkt där kostnadseffektiviseringar kommer att få det största fokuset

... men det skiljer sig mellan branscher och korrelerar med branschernas förväntan på nästa års omsättning

Företagens prioritering mellan kostnadseffektiviseringar och tillväxtsatsningar inför nästkommande år (Andel företag % per bransch med fler än 10 respondenter)

"För byggbranschen har problemen bara börjat, och högre räntor kommer påverka branschen lång tid framöver."

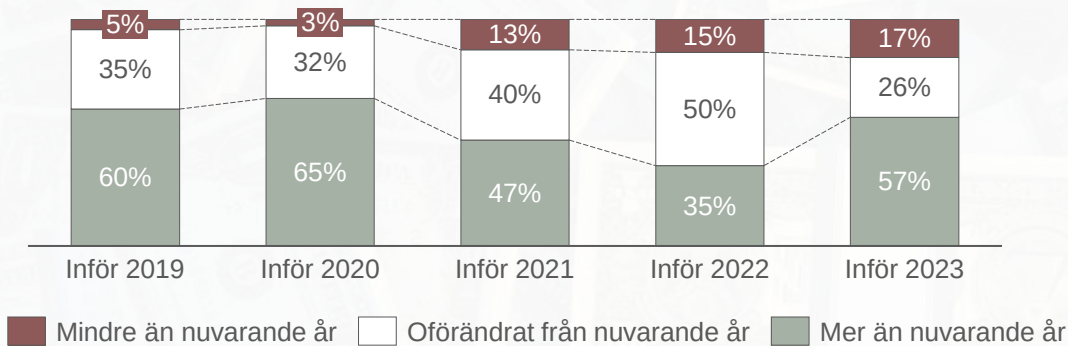
Johan Javeus,
SEB Chefsstrateg

- > Byggbranschen sticker ut med extra stort fokus på kostnadseffektiviseringar, sannolikt som en följd av en sämre tro på företagets omsättning och marginal under 2023 drivet av stigande räntor vilket missgynnar branschen särskilt
- > IT, telekom och media är en bransch där VD:arna förväntar sig att påverkas i mindre grad negativt jämfört med andra branscher och går mot trenden med ett stort kommande fokus på tillväxtsatsningar

Företagen kommer att kostnadseffektivisera mer än föregående år, med fokus på omkostnader kopplat till kärnverksamheten

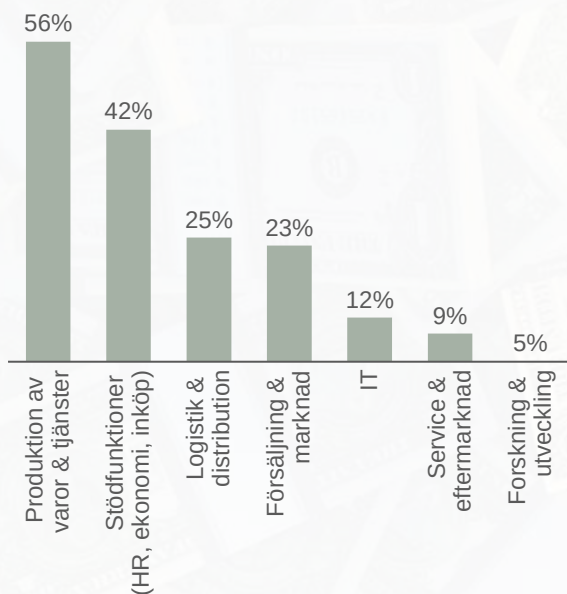
De företag som planerar kostnadseffektiviseringar under 2023 kommer att utöka omfattningen jämfört med 2022 ...

I vilken utsträckning planerar ditt företag att kostnadseffektivisera under nästkommande år?
(Andel företag som planerar kostnadseffektiviseringar %)

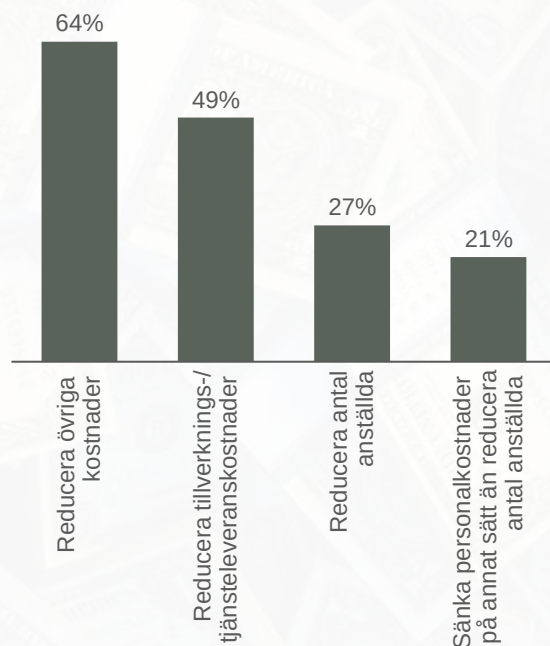

...och fokusera på reduktion av omkostnader (övriga kostnader), primärt inom produktionen av varor/tjänster

Rangordna de funktioner ditt företag kommer att fokusera mest på att kostnadseffektivisera nästkommande år:
(Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

Rangordna de initiativ ditt företag kommer genomföra i syfte att kostnadseffektivisera nästkommande år:
(Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

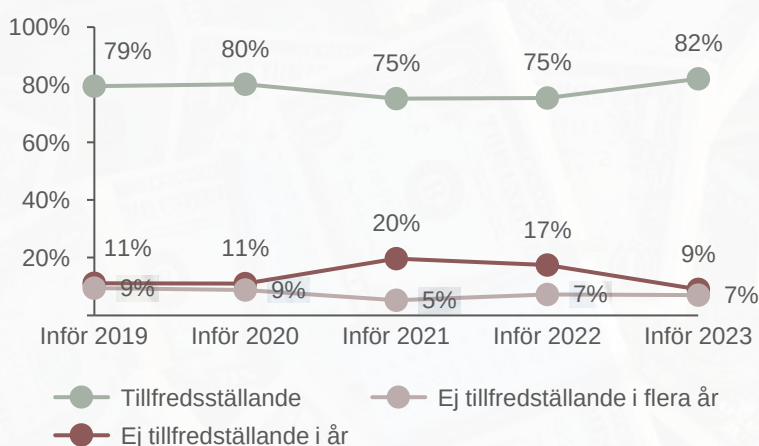

Inför 2023 känner de flesta tillfrågade sig tillfredsställda med sina investeringsnivåer, men förväntar sig en åtstramning under 2023

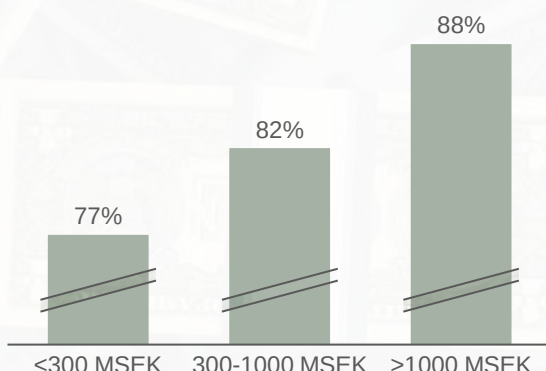
Majoriteten av respondenterna svarar att de kunnat genomföra önskade investeringar senaste åren...

Vad beskriver bäst nuvarande investeringsnivå i ditt företag?

(Andel företag %)

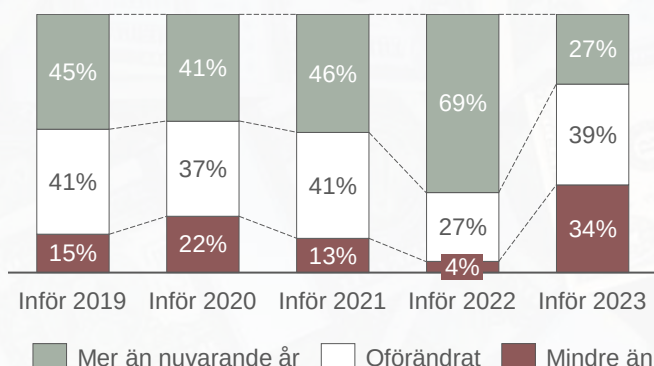

Större bolag är i större utsträckning tillfreds med sina investeringsnivåer

... men företagen kommer att vara mer restriktiva med investeringarna under 2023

Hur kommer ditt företag att investera under nästkommande år jämfört med innevarande år? (Andel företag %)

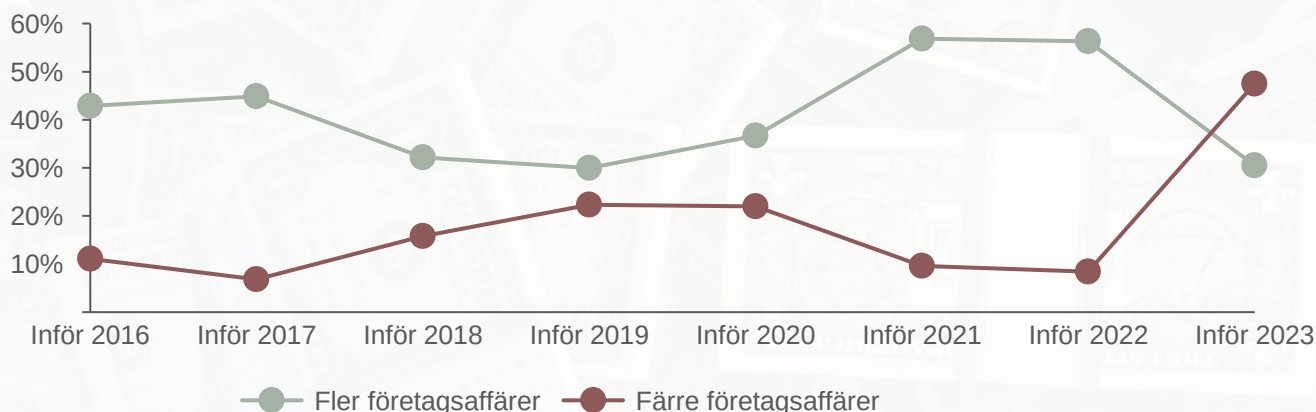

- > Inför 2022 fanns en stor vilja att investera mer än tidigare
- > Sämre tider har medfört ett trendbrott med en mindre vilja till investeringar
- > Det finns flera potentiella drivare till mer återhållsamhet när det gäller investeringar, så dyrare/brist på finansiering samt större allmän osäkerhet över konjunkturons utveckling

Det finns en förväntan på färre affärer under 2023, men tillfrågade riskkapitalägda företag har en annan förväntan

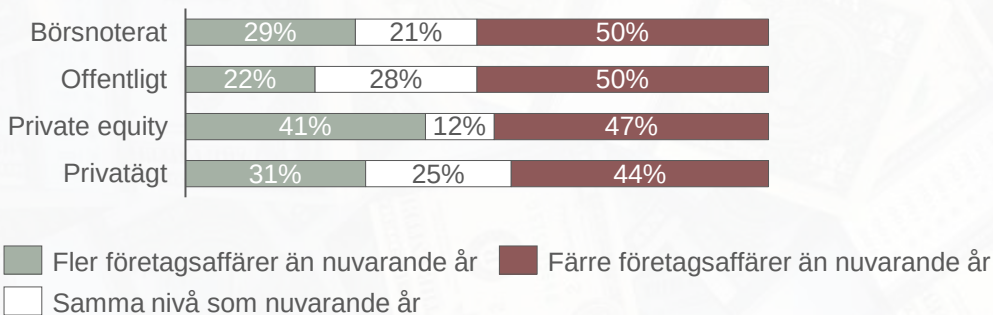
Svenska VD:ar tror på färre företagsaffärer* i Sverige jämfört med senaste åren...

Hur förväntar du dig att antalet företagsaffärer i Sverige kommer att förändras under nästkommande år jämfört med föregående år? (Andel företag %)

...men vissa riskkapitalägda företag verkar ha en tro större tro på ett ökat antal företagsaffärer än andra ägandeformer

Hur förväntar du dig att antalet företagsaffärer i Sverige kommer att förändras under nästkommande år jämfört med föregående år?
(Andel företag %, ägandeform)

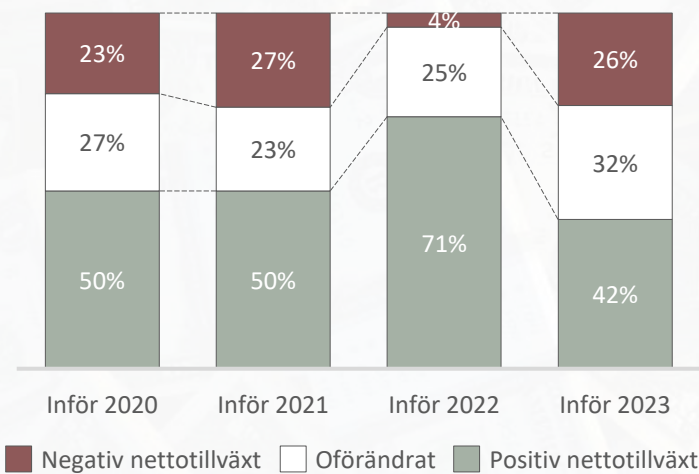

- > Riskkapitalägda bolag har en större tilltro till att antalet företagsaffärer kommer att öka under 2023. Detta skulle kunna förklaras av att miljön där de verkar generellt sett har mer frekventa försäljningar av företag
- > Det finns även, sett över alla ägandeformer, många respondenter som tror på färre företagsaffärer, vilket skulle kunna förklaras av en tro på sämre tillgång på finansiering under 2023

Mer normala förväntningar på företagens personaltillväxt ses efter förra årets rekordoptimism – men vissa branscher gasar

Förväntan på personaltillväxt har återgått till normala nivåer jämfört med förra årets rekordhög tro på personaltillväxt...

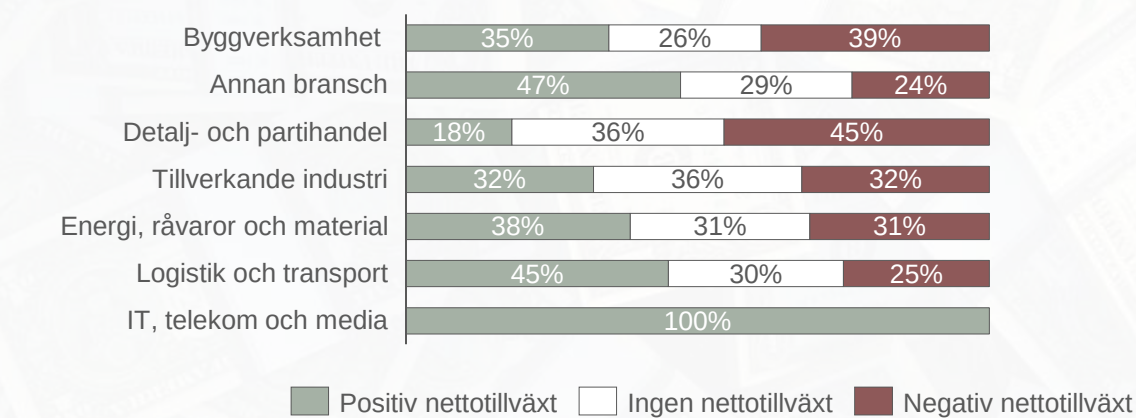
Företagens tro på personaltillväxt inför kommande år
(Andel företag %)

- > Lägre förväntan på det makroekonomiska läget och det egna företaget ger en mer restriktiv syn på personaltillväxt jämfört med förra året
- > Förväntansbilden inför 2023 är i linje med vad som observerats innan förra årets väldigt höga tro på positiv tillväxt

...men branscher med en lägre förväntan på omsättning och marginal tror på mer återhållsam personaltillväxt

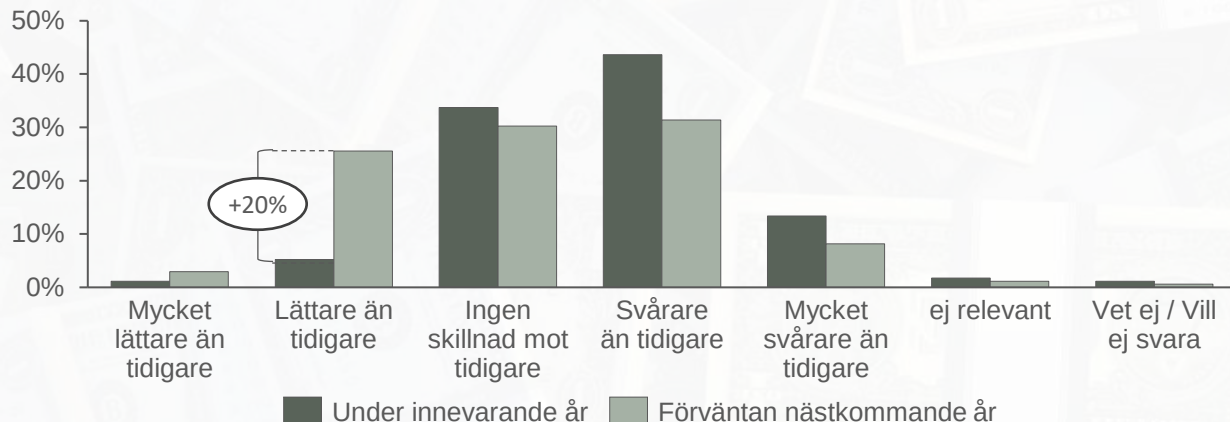
Företagens tro på personaltillväxt inför kommande år
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

Historiskt har de tillfrågade företagen i studien upplevt att det är svårt att få tag på rätt kompetens – men förväntar sig lättnader i detta under 2023

Svenska VD:ar tror på enklare rekrytering för kommande året jämfört med 2022...

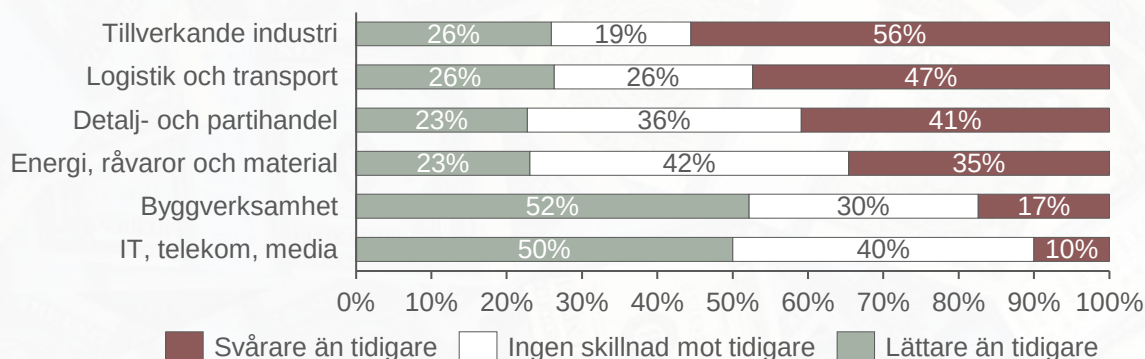
Hur utmanande upplever du att det har varit att rekrytera rätt kompetens till ditt företag under innevarande år och hur tror du att det kommer att bli under nästkommande år? (Andel företag %)

- > De tillfrågade företagen tror att det kommer att bli lättare att tillgodose sina rekryteringsbehov under 2023 än vad de upplevt under 2022. En förklaring till detta kan vara en allmän tro på ett arbetskraftsoverskott i samband med en kommande lågkonjunktur

... men uppfattningen inför 2023 skiljer sig mellan branscher

Branschfördelning av ovanstående fråga för 2023 (Andel företag %)

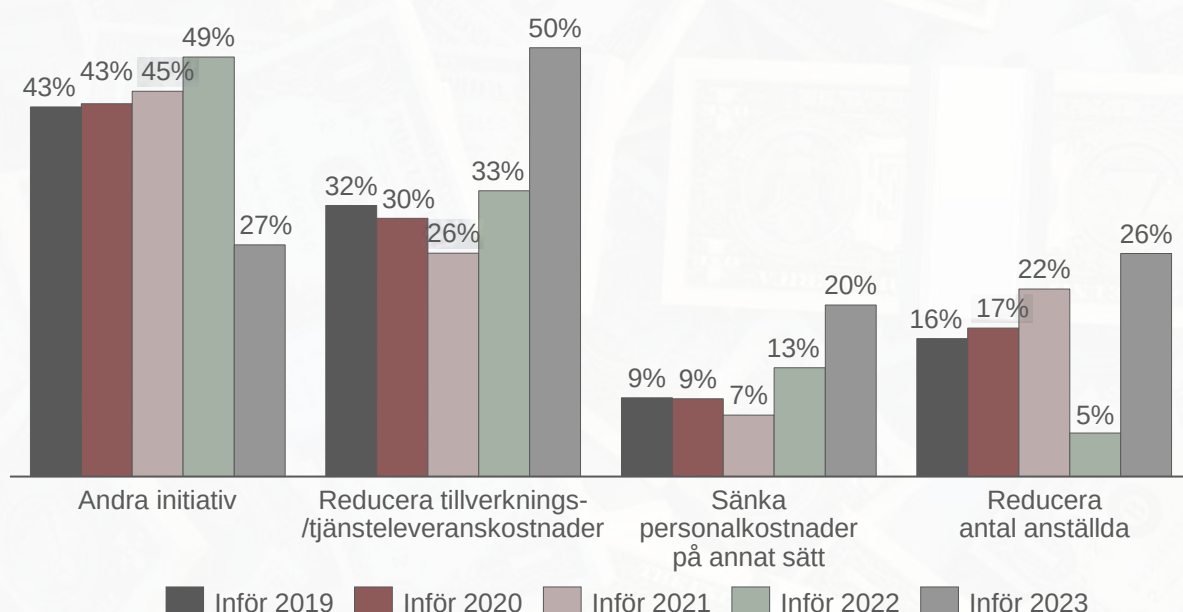

- > Byggverksamhet och IT, telekom, media är de branscher som tror att kompetensbehovet kommer att vara lättast att fylla under 2023
- > För byggverksamhet är en potentiell förklaring att många företag kommer att behöva skala ner verksamheten då investeringarna minskar med högre räntor och att det därmed kommer att finnas ett överskott av personal tillgänglig
- > För IT, telekom, media kan den positiva synen bero på att branschen är mindre konjunkturkänslig än andra och att det därmed finns en positivism kring kompetens kommer att finnas i en bransch på tillväxt

Reduktion av tillverknings/tjänsteleveranskostnader kommer vara det viktigaste initiativet under 2023 tillsammans med ett förnyat fokus på reduktion av antal anställda efter 2022

Återgång till likande prioritet för personalnedskärningar som tidigare

Rangordna de initiativ ditt företag kommer genomföra i syfte att kostnadseffektivisera nästkommande år (Andel företag %, 1:a eller 2:a prioritet)

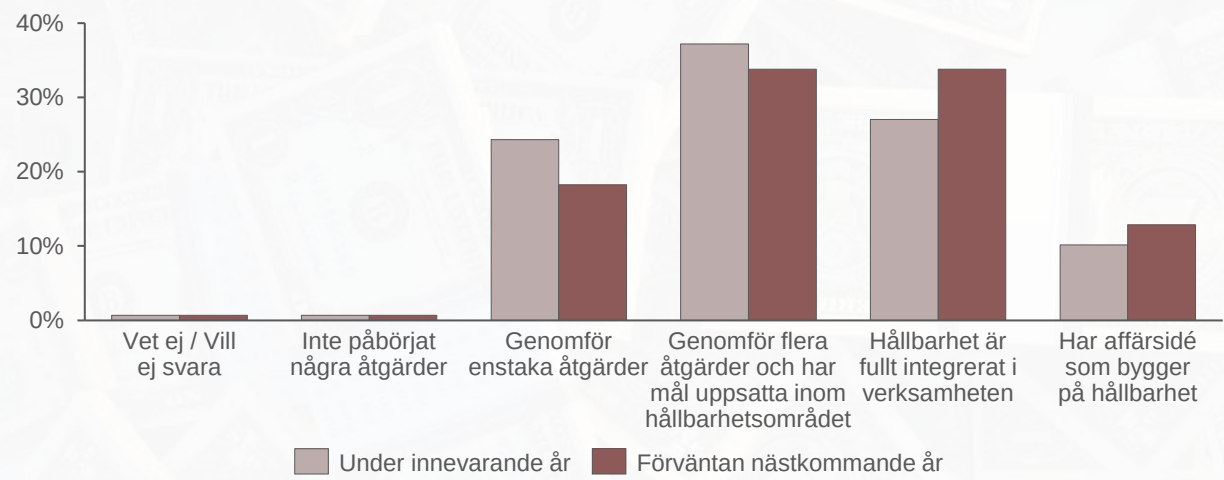

- > Reduktion av tillverknings- och tjänsteleveranskostnader kommer också att få en större plats än tidigare under 2023. Med en tro på sämre tider och större generellt fokus på kostnadsreduktion behöver fokus läggas på att reducera stora kostnadsposter, vilka ofta finns i leveranskostnaderna
- > Flera respondenter antyder att högre energikostnader har slagit hårt mot dem, framförallt inom tillverkning och/eller tjänsteleverans. Detta kan förklara ett större fokus på reduktion av dessa kostnadsposter
- > Att sänka personalkostnader genom reduktion av antal anställda, men också på andra sätt, kommer att ta en större roll under 2023. Att respondenterna anser att det kommer bli lättare att få tag kompetens kan potentiellt kopplas till att reduktion av personal är ett prioriterat initiativ för kostnadsreduktion inför 2023

Nästan alla företag i studien genomför någon typ av hållbarhetsåtgärder och förväntar sig att det kommer att vara en större del av verksamheten framåt

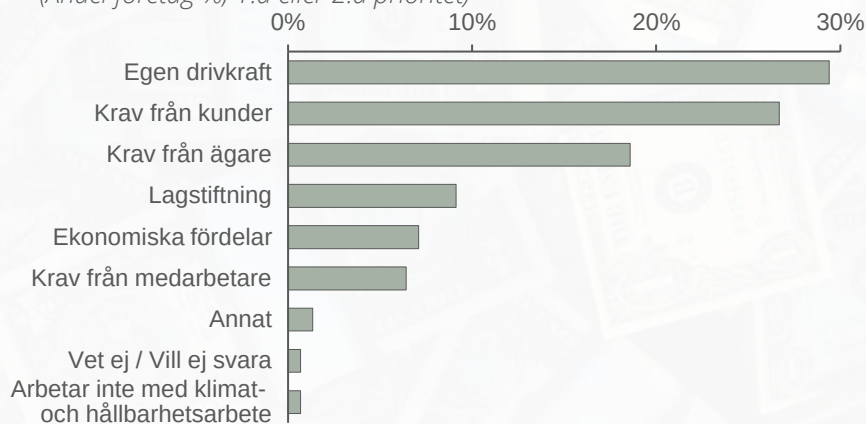
De allra flesta företagen genomför någon typ av åtgärder för att främja hållbarhet, och förväntar sig mer initiativ under 2023...

Hur stor plats har klimat- och hållbarhetsfrågor i ditt företags verksamhet och hur planerar ni att arbeta med frågorna framåt? (Andel företag %)

... och de största drivkrafterna är de egna samt krav från ägare och kunder

Vilka är de primära drivkrafterna i ditt företags klimat- och hållbarhetsarbete? (Andel företag %, 1:a eller 2:a prioritet)

"Långsiktig överlevnad kräver att vi arbetar aktivt med ESG."

VD Logistik och transport

MAKROEKONOMI: Respondenterna är betydligt mer pessimistiska inför 2023 än vad som setts tidigare år

Sida 4

FÖRETAGEN: 2023 kommer primärt präglas av återhållsamhet kopplat till *investeringar* och *tillväxtinitiativ* enligt tillfrågade VD:ar

Sida 13

AKTUELLT: Resultatet efter riksdagsvalet ses som positivt/neutralt för företagarna, men extern riskpåverkan förväntas öka inför 2023

Sida 25

REFLEKTIONER: En rekordlåg tro på makroekonomin tillsammans med inflationstaktens risker kräver ett ökat pridfokus som medel att hantera ökade kostnader, i kombination med breda och proaktiva kostnadsminskningar

Sida 32

AKTUELLT

+16%

fler av respondenters svar
pekar på en högre förväntad
extern riskpåverkan inför
2023 jämfört med extern
riskpåverkan under 2022

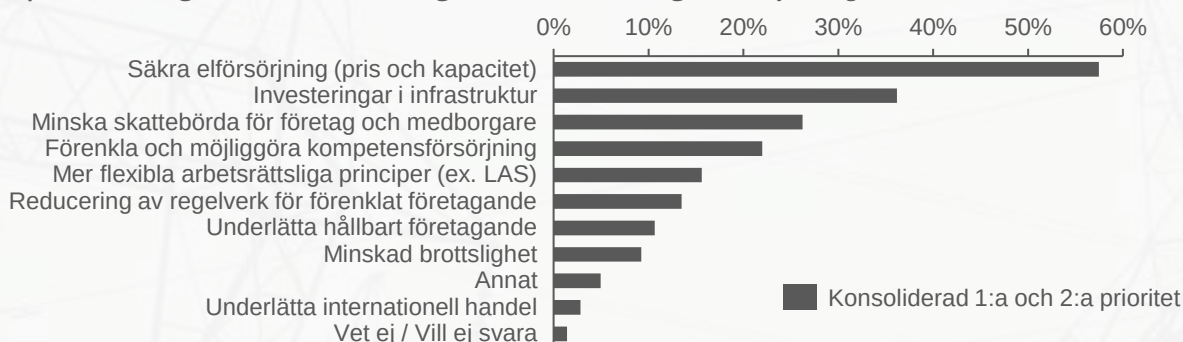
88%

av svarande VD:ar anser att
utkomsten av Riksdagsvalet
2022 har en positiv eller
neutral påverkan på deras
företag

Energipolitik och investeringar i infrastruktur är viktiga frågor för Sveriges företagare i Riksdagsvalet 2022

Säkrad elförsörjning och satsningar på infrastruktur har tydlig politisk prioritet hos svenska företagare

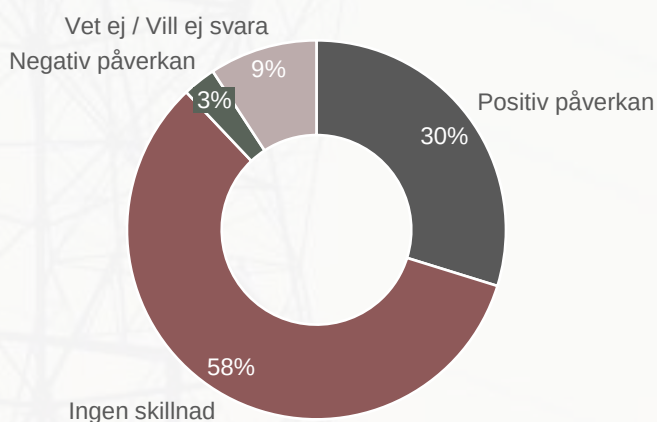
Vilka politiska frågor anser du är viktigast för ditt företag? (Andel företag %)

- > De höga energipriserna som en effekt av kriget i Ukraina har haft en tydlig påverkan på de svarande VD:arna i årets studie, som belyser att elförsörjningen är den viktigaste politiska frågan, följt av investeringar i infrastruktur
- > Minskad brottslighet, som varit en av de viktigaste frågorna¹ hos svenska folket, har en relativt sett liten prioritet hos företagen

Majoriteten av svenska VD:ar ser en tydligt neutral/positiv bild till resultatet av riksdagsvalet

Hur tror du att ditt företag kommer att påverkas av resultatet i riksdagsvalet 2022? (Andel företag %)

"Räknar med en betydligt mer företagsvänlig politik med en ny regering"

VD Annan industri

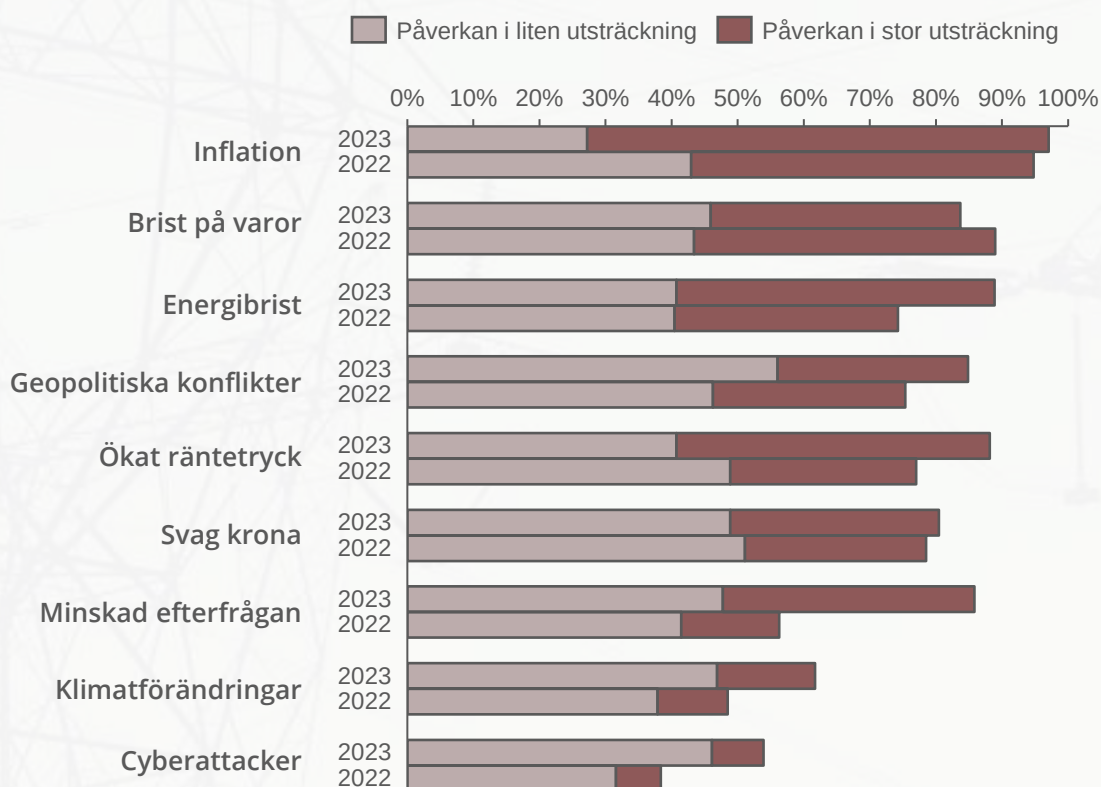
"Uttalad ambition att minska investeringar i järnvägs- infrastruktur får starkt negativ påverkan på vår bransch"

VD Byggverksamhet

Svenska VD:ar i studien har upplevt att det funnits en stor omvärldspåverkan på företaget under 2022 och ännu större påverkan förväntas under 2023

2022 har medfört stor påverkan från många externa risker och en ökning i effekten förväntas på flera risker inför 2023

I vilken utsträckning har följande risker i omvärlden påverkat ditt företag negativt under innevarande år, och vad är förväntad påverkan nästa år? (Andel företag som påverkas %)

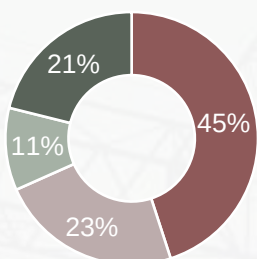
- > Sammantaget uppger >50% av företagen att de har påverkats negativt i stor utsträckning av inflation under 2022, med en förväntad ökning till 70% under 2023 – vilket gör inflationen till den klart mest påverkande externa risken för svenska företag under nästa år
- > Närmare 70% av respondenterna har påverkats negativt av omvärldsfaktorer under 2022, t.ex. inflation och brist på varor. Vidare är trenden inför 2023 negativ, då 81% förväntar sig fortsatt negativ påverkan under kommande år

Även bolagen med stor andel export tror sig påverkas negativt av inflationen under nästkommande år

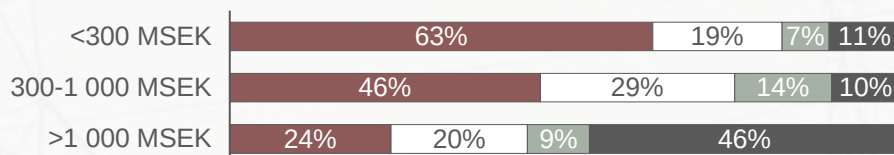
Generellt sett finns det en korrelation mellan högre omsättning och större andel export bland studiens respondenter...

Hur stor andel av ditt företags omsättning är utanför Sverige?

Alla respondenter

Fördelat på bolagens omsättning

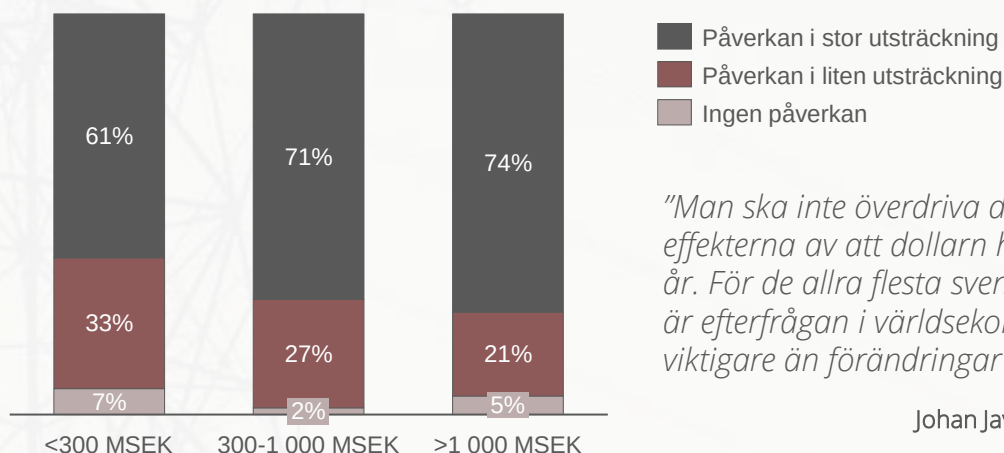
Andel av omsättning utanför Sverige

0% 1-25% 26-50% 51-100%

- > 55% av bolagen har någon andel som är export. Bland företagen över 1 000 MSEK i omsättning har nära hälften största andelen av sin omsättning utanför Sverige

...men det finns inga tydliga tecken på att deras export gynnas av en försvagad krona

I vilken utsträckning tror du att en svag krona kommer påverka ditt företag negativt under nästkommande år?

"Man ska inte överdriva de negativa effekterna av att dollarn har gått så starkt i år. För de allra flesta svenska exportföretag är efterfrågan i världsekonomin betydligt viktigare än förändringar av växelkursen."

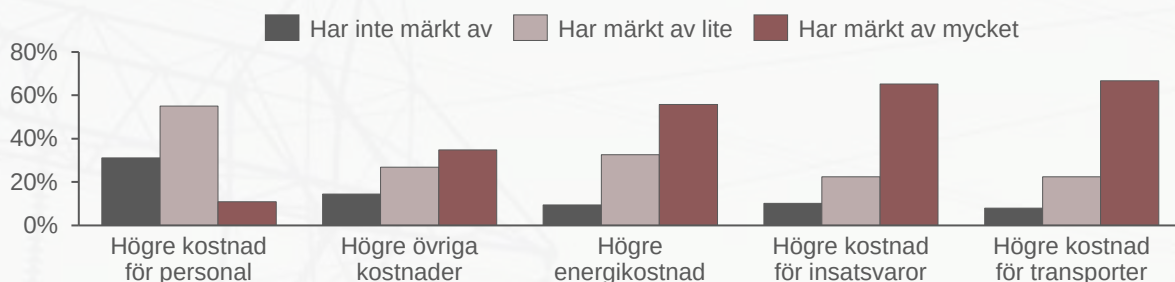
Johan Javeus, SEB Chefsstrateg

- > Den övervägande negativa inställningen till försvagad krona pekar på att företagen i studien har en negativ nettoeffekt av import och export
- > Det är troligt att de större bolagen är mer exponerade mot både import och export än mindre bolag, vilket medför en större negativ påverkan av en svag krona

Respondenterna förväntar sig ytterligare ökade kostnader drivet av inflation även under 2023, trots de höga nivåerna under 2022

Ökade kostnader till följd av inflationen har märkts av kraftigt hos respondenter, särskilt inom transport, insatsvaror och energi ...

På vilket/vilka sätt har ditt företag märkt av inflationen under innevarande år? (Andel företag %)

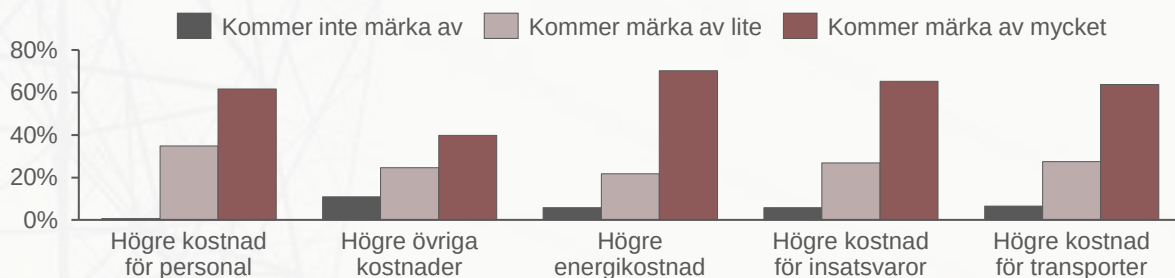

"Materialpriser och UE-priser har ökat med 30-100 % i vår bransch, vilket är omöjligt att klara och överleva utan kompensation från beställare"

VD Byggverksamhet

... och en markant ökning i personalkostnader förväntas inför 2023

På vilket/vilka sätt kommer ditt företag märka av inflationen under nästkommande år? (Andel företag %)

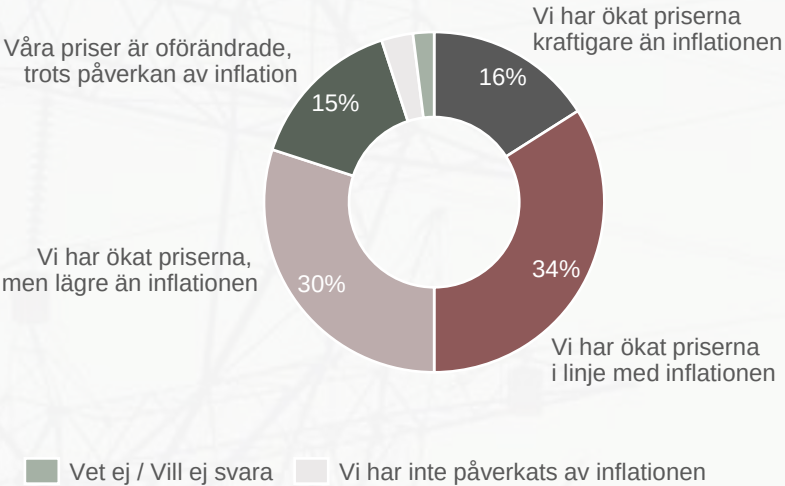

- > Andelen företag som märker av ökade personalkostnader skjuter i höjden under 2023 jämfört med 2022. En förklaring till detta kan vara fördröjningar p.g.a. lönerevisioner och längre avtal
- > Inflationens påverkan på insatsvaror och transporter förväntas vara likvärdig 2023 mot 2022, men en högre påverkan på energikostnader förväntas inför 2023

Majoriteten av tillfrågade VD:ar förväntas göra prisjusteringar under 2023 för att ta höjd för den ökade inflationen

50% av svaranden har redan ökat priserna i linje med eller över inflationen

Hur har inflationen påverkat ditt företags generella prissättning i år? (Andel företag %)

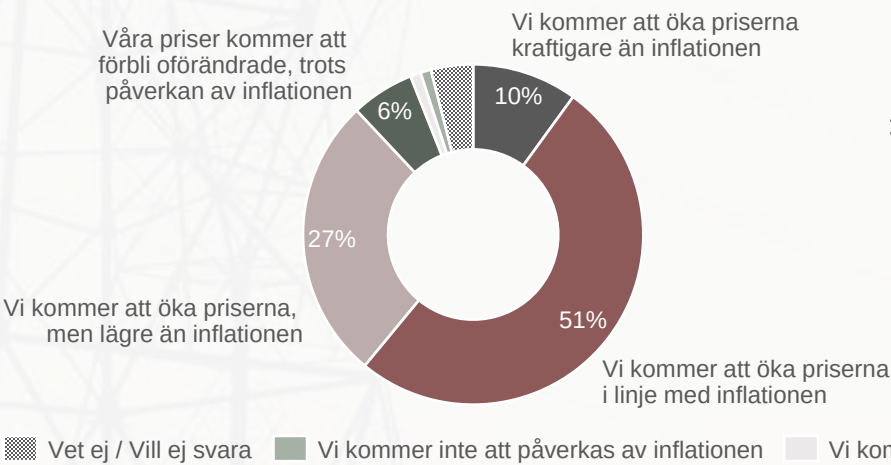

”Våra höjda kostnader för drivmedel överträffar inflationen med råge. Vi har trots kraftiga prishöjningar inte kunnat kompensera för kostnaderna.”

VD Logistik och transport

... och 90% av respondenterna kommer följande år vilja höja sina priser till följd av inflationen

Hur kommer inflationen påverka ditt företags generella prissättning nästa år? (Andel företag %)

> Baserat på svaren är prisökningar att vänta under nästa år

MAKROEKONOMI: Respondenterna är betydligt mer pessimistiska inför 2023 än vad som setts tidigare år

Sida 4

FÖRETAGEN: 2023 kommer primärt präglas av återhållsamhet kopplat till *investeringar* och *tillväxtinitiativ* enligt tillfrågade VD:ar

Sida 13

AKTUELLT: Resultatet efter riksdagsvalet ses som positivt/neutralt för företagen, men extern riskpåverkan förväntas öka inför 2023

Sida 25

REFLEKTIONER: En rekordlåg tro på makroekonomin tillsammans med inflationstaktens risker kräver ett ökat pridfokus som medel att hantera ökade kostnader, i kombination med breda och proaktiva kostnadsminskningar

Sida 32

REFLEKTIONER

I detta kapitel vill vi lyfta fram ett par av våra reflektioner kring hur svenska VD:ar svarat i årets studie – framförallt kopplat till pessimismen och utmaningar inför kommande år

Rekordlåg tro på makroekonomin

Inför 2023 är tron på makroekonomin rekordlåg bland studiens respondenter. Svag BNP-tillväxt, hög inflation och stigande räntekostnader pekar på att vi under 2023 är i en lågkonjunktur. När samma grupp tillfrågades förra året var synen raka motsatsen. En fråga att ställa sig är om det till och med blir negativ BNP-tillväxt under 2023 trots IMF:s mer positiva prognos? En annan fråga är hur bestående denna lågkonjunktur kommer vara?

Stegrande inflation medför risker

Inflationen lyfts fram som risken med högst påverkan 2022 samt 2023. Detta kommer vara företagens största utmaning, troligtvis ur flera perspektiv. Bland dessa märks högre kostnader på insatsvaror och lägre köpkraft på sikt. En dyrare finansiering på grund av högre styrränta innebär begränsade möjligheter att expandera. Frågan är hur företagen ska navigera i den höginflationsmiljö vi nu befinner oss i?

Från tillväxtfokus till prishöjningar

Kraftig inflation innebär inte bara ökade kostnader utan också en ökad acceptans för prishöjningar. Företagens stora fråga för året bör vara hur prissättningen ska göras för att överföra del av underliggande kostnader på kund, utan att riskera större kundbortfall

Företagens kostnader i fokus

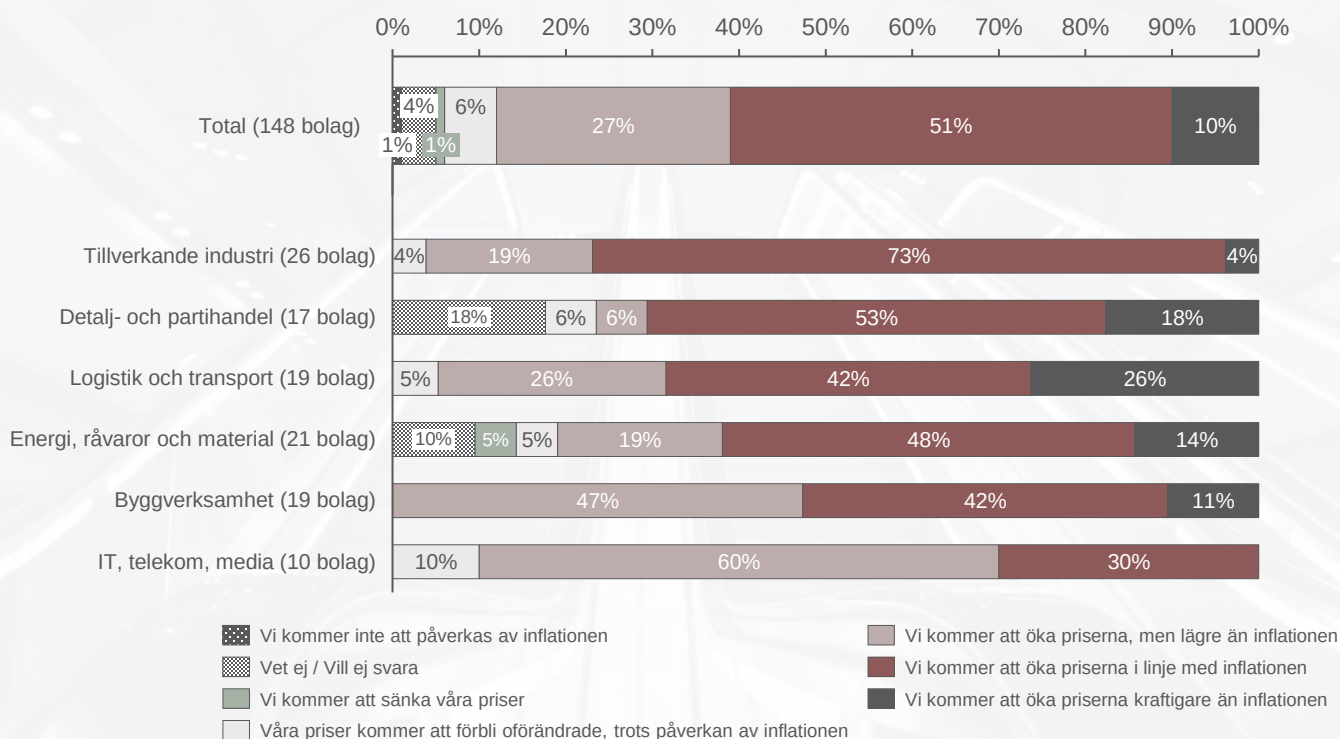
Förra årets utmaning kring resursförsörjning i Coronapandemins efterdyningar har minskat. Geopolitisk osäkerhet yttrade sig förra året genom försörjningsbrist pga logistik- och transportkriser. I år påverkar kriget i Ukraina resursförsörjningen. Båda mynnar ut i vikten av en genomtänkt "supply footprint" och ett proaktivt effektiviseringsarbete av personalkostnader samt mitigering av leverantörers inflationsdrivna prisökningar

Är företagen redo för 2023?

För att klara av ökade kostnader på grund av inflationen kommer 61% av företagen öka sina priser i linje med, eller kraftigare än inflationen

Hur kommer inflationen påverka ditt företags generella prissättning nästa år?

(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

- > Branschmässigt finns indikationer på att råvaruberoende industrier, som Tillverkande industri samt Detalj- och partihandel, i störst utsträckning kommer att öka priserna i linje med inflationen
- > Totalt anger 10% av företagen att de kommer öka priserna kraftigare än inflationen, men det varierar mellan branscher, med Logistik och transportföretag i topp
- > Två faktorer till en kraftigare prishöjning än inflationen kan vara att det är lättare att höja priserna när andra gör det, samt påtryckningar från investerare att skifta fokus från tillväxt till prisökning¹
- > Huruvida det är möjligt för företag att öka sin vinstmarginal med extra kraftiga prishöjningar råder det delade meningar om. Svenskt näringsliv visade i sin undersökning att endast 5% av företagen kunde mer än kompensera för de ökade kostnaderna på insatsvaror²

1. Johan Javeus i Makrorådet
2. Svenskt näringsliv,
Konjunkturbedömning augusti 2022

Är företagen redo för 2023?

- > Trots en sänkt förväntan på omsättningen svarar respondenterna i alla branscher att de **tror mer på förmågan i det egna bolaget än branschen**
- > Det är delvis i sakens natur att en VD tror mer på det egna bolaget, men det väcker **frågan om tillräckliga åtgärder tas** för att behålla lönsamheten i den lågkonjunktursmiljö vi går in i

Vad bör företagen tänka på inför 2023?

Prissättning i höginflationsmiljö

- > Skapa **prisdisciplin** genom att ta fram databaserade riktlinjer för prissättning och se över befintlig rabattstruktur så den speglar nutida köpmönster
- > Se till att **verkställa och följa upp** prisändringarna i alla led för att undvika att de stannar vid ett centralt beslut
- > Prissätt med **precision** för att öka logiken och minska kundtapp. De breda prisökningarna har dominerat 2022, för att behålla hög acceptans runt prisjusteringar nästa år bör de göras med mer intelligens. Det kan innebära sänkt pris för en del av portföljen, men höjda priser i genomsnitt
- > Öka **fokus på prissättning** genom att tillsätta resurser. Just pris är ett ansvarsområde som ofta är distribuerat i ett företags organisation, ofta finns det starkt ROI i att etablera spetskompetens och ett tydligt ägandeskap
- > Frekventa höjningar kan stressa kunden, därav blir det viktigt att ha en tydlig **kommunikation** och logik för att undvika kundtapp

Kostnadsfokus

- > Förstå de största kostnadsposterna och ta fram prognoser över dessa. Detta som grund för att kunna arbeta **proaktivt** för att minska dem
- > En förståelse för utvecklingen av större kostnadsposter utgör också en viktig **grund för större logik** i prissättning och frekvens

Fokusområden för 2023

Oavsett vad som händer under 2023 och om det verkligen blir så illa som bolagen tror, så hjälper det att förbereda sig för olika scenarion. Det kommer alltid att finnas åtgärder att vidta för att öka konkurrensförmåga och motståndskraft.

Våra white papers nedan är några exempel, fler finner du på axholmen.se

Axholmen i korthet

Managementkonsultfirma som grundades 2007 i syfte att erbjuda ett personligt och modernt svenskt alternativ till de amerikanska strategihusen, fokus är på lönsamhetsförbättringar som levereras i tätt samarbete med klienten med pragmatism som ledord

Hur vi gör?

Vi har lyckats bygga en stor kundbas bland ledande svenska och skandinaviska företag samt attrahera och behålla toptalanger. Vi har åstadkommit detta genom att leverera konkreta resultat i strategiska projekt kombinerat med ett sätt att arbeta i mindre, mer seniora team, tillsammans med vår kund. Våra kunder beskriver oss som både strategiska och konkreta genom att belysa vår förmåga att hjälpa dem att hitta relevanta lösningar samt vara med dem hela vägen tills att förändringen genomförts och resultat uppnås

Vilka vi är?

Axholmen har ett starkt team av erfarna managementkonsulter som alla delar tanken att moderna konsulttjänster är motiverade av de faktiska resultaten och det ekonomiska värdet som skapats. Vi är villiga att dela den kommersiella risken och knyta en stor del av vårt arvode till att de överenskomna resultaten uppnås

Milosz Tersmeden, Partner och
VD

milosz.tersmeden@axholmen.se
076-161 21 99

Erik Mokvist, Partner

erik.mokvist@axholmen.se
070-749 14 95

Richard Cecchini, Partner

richard.cecchini@axholmen.se
073-068 11 34

Caroline Öhrberg, Partner

caroline.ohrberg@axholmen.se
073-517 61 83

Ingmar Bergmans gata 2, 3tr
114 34 Stockholm

+46 8 55 00 24 80

www.axholmen.se info@axholmen.se

AXHOLMEN

Axholmen © All rights reserved 2023